

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Nc/4/2022
Identifikačné číslo spisu:	4120207788
Dátum vydania rozhodnutia:	12.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:4120207788.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu X. X., bývajúceho v I., R. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Danielom Mičiakom, advokátom v Bratislave, Vajnorská 100/A, proti žalovaným 1/ doc. JUDr. Ivanovi Podhorcovi, PhD., súdnemu exekútorovi so sídlom v Nitre, Damborského 13, IČO: 42 124 603, zastúpenému prof. JUDr. Jaroslavom Klátikom, PhD., advokátom v Banskej Bystrici, Zvolenská cesta 79, 2/ KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, zastúpenej JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8/A, o zaplatenie 12.021,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 17Csp/67/2020, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Nitre z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 7CoCsp/13/2022, takto

rozhodol:

Sudcovia Krajského súdu v Nitre JUDr. Erika Madarászová, JUDr. Marta Polyáková, JUDr. Lýdia Gáliková, JUDr. Boris Minks, JUDr. Vladimír Pribula, JUDr. Soňa Zmeková, JUDr. Ľubomíra Kubáňová a JUDr. Stanislav Libant sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na tomto súde pod sp. zn. 7CoCsp/13/2022.

Sudcovia Krajského súdu v Nitre JUDr. Adriana Kálmánová, PhD., JUDr. Lenka Halmešová, JUDr. Oliver Kolenčík, JUDr. Mária Malíková, JUDr. Katarína Marčeková, JUDr. Vladimír Novotný, JUDr. Renáta Pátrovičová, Mgr. Ingrid Radošická Vallová, Mgr. Andrea Szombathová-Poláková, JUDr. Denisa Šaligová, JUDr. Soňa Vacková, JUDr. Pavol Pilek, JUDr. Martina Balegová, JUDr. Roman Greguš, Mgr. Marek Janigloš, JUDr. Dana Kálnayová, JUDr. Lenka Kostolanská, JUDr. Pavel Lukáč, JUDr. Marek Olekšák, JUDr. Vlasta Ondřejková, JUDr. Eva Šišková, JUDr. Darina Vargová, JUDr. Štefan Hrvola, JUDr. Lenka Formel Kováčová, PhD., JUDr. Ingrid Kišacová, PhD., JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD., JUDr. Zita Matyóová a Mgr. Adriana Némethová nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na tomto súde pod sp. zn. 7CoCsp/13/2022.

Odôvodnenie

1. V spore vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 7CoCsp/13/2022 predsedníčka senátu JUDr. Erika Madarászová a členky senátu JUDr. Lenka Halmešová a JUDr. Marta Polyáková oznámili predsedovi súdu podľa § 49 ods. 1 v spojení s § 50 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový

poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) skutočnosti, pre ktoré sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania sporu, a to vo vzťahu k žalovanému 1/, ktorý je synom bývalej sudkyne Krajského súdu v Nitre JUDr. Dagmar Podhorcevej. Podpredsedníčka Krajského súdu v Nitre následne dala pokyn, aby sa vo veci vyjadrili aj ostatní sudcovia dotknutého súdu.

2. Sudkyňa JUDr. Erika Madarászová (predsedníčka senátu) v oznámení o svojej zaujatosti adresovanej predsedovi súdu, doplnenom v zmysle pokynu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 30. júna 2022, uviedla, že žalovaného 1/ osobne pozná ešte ako maloleté dieťa. Žalovaný 1/ je synom jej kolegyne - sudkyne Krajského súdu v Nitre JUDr. Dagmar Podhorcevej (t. č. bývalej sudkyne, pozn. najvyššieho súdu), s ktorou má od roku 1992 nielen kolegiálny, ale aj priateľský vzťah. Vo vzťahu k žalovanému 1/ má dlhoročný priateľský vzťah a týká mu. Dlhoročný priateľský vzťah má aj s jeho rodičmi JUDr. Dagmar Podhorcevou a H. J. V., s ktorými sa príležitostne navštevujú a stretávajú pri spoločenských stretnutiach. Tento priateľský vzťah s celou rodinou žalovaného 1/ jej bráni vo veci objektívne postupovať.

3. Sudkyňa JUDr. Lenka Halmešová (členka senátu) v oznámení o svojej zaujatosti adresovanej predsedovi súdu, doplnenom v zmysle pokynu najvyššieho súdu z 30. júna 2022, uviedla, že žalovaný 1/ je synom jej kolegyne - sudkyne JUDr. Dagmar Podhorcevej, s ktorou si tyká a stretáva sa na pracovisku. Uvedené považovala za dôvod na vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci. V súčasnosti už JUDr. Dagmar Podhorcevá z dôvodu odchodu do starobného dôchodku na Krajskom súde v Nitre nepracuje. Jej syna (žalovaného 1/) osobne nepozná.

4. Sudkyňa JUDr. Marta Polyáková (členka senátu) v oznámení o svojej zaujatosti adresovanej predsedovi súdu, doplnenom v zmysle pokynu najvyššieho súdu z 30. júna 2022, uviedla, že žalovaného 1/ osobne pozná, pravidelne sa s ním stretáva v prípade, keď sa organizujú rodinné oslavy jeho matky - JUDr. Dagmar Podhorcevej, prípadne jeho otca. Naposledy to bolo v máji 2022 pri oslave narodením JUDr. Dagmar Podhorcevej, čo bolo spojené aj s rozlúčkou pri odchode do dôchodku. Intenzita týchto stretnutí býva viackrát ročne. So žalovaným 1/ si tyká a má s ním blízky priateľský vzťah.

5. Ostatní sudcovia Krajského súdu v Nitre sa podľa § 51 CSP a v súlade s pokynom najvyššieho súdu z 30. júna 2022 vyjadrili nasledovne:

5.1. Sudkyňa JUDr. Lýdia Gálisová uviedla, že žalovaného 1/ pozná od detstva. S jeho matkou roky pracovala v jednom senáte, stretávali sa mimo pracoviska, navštevovali sa. To znamená, že prichádzala do styku so žalovaným 1/, ku ktorému má okrem uvedeného aj profesionálny vzťah - žalovaný 1/ je exekútor.

5.2. Sudca JUDr. Boris Minks svoju zaujatosť vo vzťahu k žalovanému 1/ odôvodnil priateľským vzťahom s jeho matkou JUDr. Dagmar Podhorcevou. Doplnil, že žalovaného 1/ pozná od detského veku z titulu návštev matky na pracovisku, tyká mu. Takisto je v priateľskom vzťahu aj s jeho otcom H. J. V., s ktorým si taktiež tyká. Trvanie tohto vzťahu datuje cca od roku 1997.

5.3. Sudca JUDr. Vladimír Pribula uviedol, že sa v danom spore cíti byť zaujatý pre jeho osobný vzťah k žalovanému 1/, ktorého osobne pozná od detstva ako syna bývalej kolegyne JUDr. Dagmar Podhorcevej, tyká mu a je s ním v priateľskom vzťahu, stretáva sa s ním príležitostne pri rodinných oslavách jeho rodičov JUDr. Dagmar Podhorcevej a H. J. V. (naposledy v máji 2022 pri oslavách narodenín a pri príležitosti odchodu do dôchodku jeho mamy). So žalovaným 1/ však nechodí na spoločné dovolenky, ani s ním nevykonáva voľnočasové aktivity, ani sa navzájom nenavštevujú.

5.4. Sudkyňa JUDr. Soňa Zmeková sa vo veci cíti byť zaujatá pre vzťah k žalovanému 1/, ktorého pozná od detstva ako syna kolegyne, s ktorou pôsobili spoločne viac než 8 rokov v jednom senáte. Menovanému tyká a má k nemu pozitívny vzťah, stretáva ho len náhodne.

5.5. Sudkyňa JUDr. Ľubomíra Kubáňová sa vo veci cíti zaujatá, s matkou žalovaného 1/ je vo veľmi dobrom priateľskom vzťahu. Navštevujú sa, chodia spoločne na dovolenku a rehabilitácie. Rovnako pozná od detstva žalovaného 1/, s ktorým si tyká a stretávajú sa tiež na rôznych rodinných oslavách.

5.6. Sudca JUDr. Stanislav Libant uviedol, že vo veci ju zaujatý. JUDr. Podhorcevú, jej syna i manžela pozná vyše 20 rokov a považuje ich za osobných priateľov. Vo veci by nemohol nestranne a nezaujato rozhodnúť.

5.7. Sudcovia JUDr. Adriana Kálmánová, PhD., JUDr. Mária Malíková, JUDr. Katarína Marčeková, JUDr. Vladimír Novotný, JUDr. Renáta Pátrovičová, Mgr. Ingrid Radošická Váľová, Mgr. Andrea Szombathová-Poláková, JUDr. Denisa Šaligová, JUDr. Pavol Pilek, JUDr. Martina Balegová, JUDr. Roman Greguš, JUDr. Lenka Kostolanská, JUDr. Vlasta Ondrejková, JUDr. Eva Šišková, JUDr. Darina Vargová, JUDr. Štefan Hrvola, JUDr. Lenka Formel Kováčová, PhD., JUDr. Ingrid Kišacová, PhD., JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD., JUDr. Zita Matyóová a Mgr. Adriana Némethová poukázali na svoj kolegiálny a priateľský vzťah k matke žalovaného 1/, pre ktorý sa cítia vo veci zaujatí. Niektorí uviedli, že žalovaného 1/ osobne nepoznajú, resp. s ním nie sú v priateľskom či nepriateľskom vzťahu, ale vzhľadom na vzťah k jeho matke by mohli vzniknúť pochybnosti o ich nestrannosti.

5.8. Sudkyňa JUDr. Dana Kálnayová uviedla, že žalovaného 1/ osobne pozná ešte ako maloleté dieťa zo spoločných rekreácií a podujatí s jeho rodičmi. V súčasnosti s ním nie je v kontakte, ale i napriek tomu sa vo veci cíti byť zaujatá, pretože ho osobne pozná a tykajú si.

5.9. Sudcovia JUDr. Soňa Vácková a JUDr. Pavel Lukáč uviedli, že k žalovanému 1/ nemajú žiadny vzťah. Sudca JUDr. Oliver Kolenčík uviedol, že subjektívne nie je zaujatý, žalovaného 1/ pozná len z rozprávania. Mgr. Marek Janigloš a JUDr. Marek Olekšák boli na Krajský súd v Nitre prelození až po skončení funkcie JUDr. Podhorcovej, vo veci sa necítia zaujatí a žalovaného 1/ nepoznajú.

6. V posudzovanom spore zároveň žalobca po nahliadnutí do spisu uplatnil námietku zaujatosti voči sudcom Krajského súdu v Nitre (§ 52 CSP), predovšetkým voči senátu 7CoCsp v zložení JUDr. Erika Madarászová (predsedníčka senátu), JUDr. Lenka Halmešová a JUDr. Marta Polyáková (členky senátu), ktorému vec napadla. V námietke zaujatosti vychádzal z vyjadrení menovaných sudkyň, ktoré už boli súčasťou spisu. Podľa názoru žalobcu skutočností uvádzaných menovanými sudkyňami predstavujú dôvod na ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania sporu, pretože so zreteľom na ich pomer k žalovanému 1/ možno mať odôvodnené pochybnosti o ich nezaujatosti.

6.1. Žalobca vzniesol námietku zaujatosti aj voči ostatným sudcom Krajského súdu v Nitre, menovite voči JUDr. Romanovi Gregušovi, JUDr. Lenke Formel Kováčovej, PhD., JUDr. Lýdii Gálisovej, JUDr. Adriane Kálmánovej, PhD., JUDr. Márii Malíkovej, JUDr. Borisovi Minksovi, JUDr. Kataríne Marčekovej, JUDr. Vladimírovi Novotnému, JUDr. Renáte Pátrovičovej, JUDr. Vladimírovi Pribulovi, Mgr. Ingrid Radošickej Váľovej, Mgr. Andrei Szombathovej-Polákovovej, JUDr. Denise Šaligovej, JUDr. Soni Váckovej, JUDr. Soni Zmekovej, JUDr. Pavlovi Pilekovi, JUDr. Martine Balegovej, JUDr. Pavlovi Lukáčovi, JUDr. Vlaste Ondrejkovovej, JUDr. Dane Kálnayovej, JUDr. Lenke Kostolanskej, JUDr. Eve Šiškovovej, JUDr. Darine Vargovej, JUDr. Štefanovi Hrvolovi, JUDr. Ľubomíre Kubáňovej, JUDr. Ingrid Kišacovej, PhD., JUDr. Stanislavovi Libantovi, JUDr. Ľubici Libantovej Medveckej, PhD., JUDr. Zite Matyóovej, Mgr. Adriane Némethovej, JUDr. Oliverovi Kolenčíkovi, Mgr. Marekovi Janiglošovi, JUDr. Marekovi Olekšákovi a Mgr. Erikovi Némethovi. Argumentoval, že aj v ich prípade je daný dôvod pre vylúčenie z prejednávania a rozhodovania sporu, pretože so zreteľom na ich pomer k žalovanému 1/ možno mať odôvodnené pochybnosti aj o ich nezaujatosti, ktorá skutočnosť vyplýva najmä z vyjadrení sudcov predložených v zmysle § 51 CSP. Žalobca je presvedčený, že aj v prípade sudcu JUDr. Olivera Kolenčíka, ktorý subjektívne nie je zaujatý, existuje pochybnosť o jeho nezaujatosti a jeho nestrannosť je potrebné skúmať z objektívneho hľadiska.

7. K námietke zaujatosti vznesenej žalobcom sa vyjadrili sudkyne senátu 7CoCsp, ktorému vec napadla, t. j. JUDr. Erika Madarászová, JUDr. Lenka Halmešová a JUDr. Marta Polyáková (vyjadrenia na č. l. 278 až 281 spisu) a tiež ostatní sudcovia Krajského súdu v Nitre (vyjadrenia na č. l. 292 až 297 spisu). Vo vyjadreniach k námietke zaujatosti sudcovia zopakovali, prípadne poukázali na dôvody uvedené v oznámeniach o svojej zaujatosti adresovanej predsedovi súdu podľa § 50 ods. 1 CSP, resp. vo vyjadreniach podaných v zmysle pokynu podpredsedníčky Krajského súdu v Nitre podľa § 51 CSP. Sudca Mgr. Erik Németh sa k podanej námietke zaujatosti nevyjadril z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti.

8. Najvyšší súd ako súd nadriadený Krajskému súdu v Nitre (§ 54 ods. 2 CSP) posudzoval opodstatnenosť dôvodov uvedených v oznámeniach sudcov o ich zaujatosti a vo vyjadreniach podľa § 51 CSP v spojitosti s námietkou zaujatosti označených sudcov, a to z aspektu existencie dôvodov uvedených v § 49 ods. 1 CSP, pre ktoré je sudca z prejednávania a rozhodovania veci vylúčený. V

tomto smere najvyšší súd vychádzal jednak zo zákonnej prezumpcie nestrannosti sudcu, ako aj z toho, že výnimky z takejto prezumpcie stanovuje iba zákon.

9. Podľa § 49 ods. 1 CSP sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, k ich zástupcom alebo k osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti.

10. Účelom právnej úpravy vyjadrenej v citovanom § 49 ods. 1 CSP je prispieť k nestrannému prejednávaniu sporu (veci), k nezaujatému prístupu súdu k stranám sporu (účastníkom), k ich zástupcom alebo k osobám zúčastneným na konaní a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá právna úprava skutočností, ktoré sú z hľadiska vylúčenia sudcu/sudcov z prejednávania a rozhodovania sporu (veci) považované za právne relevantné. Je nimi existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to: a/ k sporu (veci), v rámci ktorého by bol daný konkrétny záujem sudcu na určitom spôsobe skončenia sporu alebo konania, b/ k stranám sporu (účastníkom konania), ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, c/ k zástupcom strán sporu (účastníkov konania), ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod b/, alebo d/ k osobám zúčastneným na konaní.

11. Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu sudcu na prejednanom spore (veci) alebo taký jeho osobný vzťah k stranám sporu (účastníkom konania), k ich zástupcom alebo k osobám zúčastneným na konaní, ktorý by pri všetkej možnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na spor a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

12. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania buď na základe oznámenia sudcu (§ 50 CSP) alebo na návrh strany (§ 52 CSP). Obsahom práva na prejednanie sporu pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie sporu nestranným súdom je len povinnosť prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03). Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 49 až § 58 CSP predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo. Pri posudzovaní dôvodov namietanej nezaujatosti treba mať na zreteli nielen právnu úpravu danú ustanoveniami CSP, ale tiež judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky a napokon aj závery, ku ktorým dospela doterajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

13. ESLP pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní (pozri napríklad Piersack proti Belgicku). Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k stranám sporu, prípadne k ich zástupcom. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti dovtedy, kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESLP dôkaz o skutočnej zaujatosti (pozri napríklad Hauschildt proti Dánsku). Rozhodujúci nie je subjektívny aspekt, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti sudcu. Uplatňuje sa tu tzv. teória zdania nezaujatosti (pozri tézu, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná). Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (Delcourt proti Belgicku). Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednanému sporu, stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o (ne)zaujatosti zákonného

sudcu je, či obava strany sporu je objektívne oprávnená. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach.

14. Aj Ústava Slovenskej republiky deklaruje dva podstatné atribúty súdnictva v Slovenskej republike - nezávislosť a nestrannosť. Nezávislosť súdnej moci je pojem s dvojítm významom; označuje jednak nezávislosť súdov (inštitucionálna nezávislosť), jednak nezávislosť sudcov (individuálna nezávislosť). Nezávislosť sudcu treba vidieť ako jeho nezávislosť od zložiek politického systému, rovnako ale aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci (celého súdneho systému), konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí, jeho vedenia a kolektívu. Nestrannosť sudcu je potrebné posudzovať vždy v závislosti od konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria rozhodnúť, či existujú preukázateľne skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (pozri tiež Fey proti Rakúsku). Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca nie je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietať zaujatosť dôležité, ale nie rozhodujúce; určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú. Len nestranný súd totiž poskytuje stranám rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok (II. ÚS 71/97).

15. Z § 30 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyplýva (o. i.) povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaufato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K stranám je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov. Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca zachovávať k sporu, stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní vždy vecný a profesionálny prístup.

16. Najvyšší súd po zvážení všetkých okolností danej veci dospel k záveru, že vo vzťahu k niektorým sudcom Krajského súdu v Nitre existujú skutočnosti relevantné z hľadiska § 49 ods. 1 CSP, pre ktoré je sudca z prejednávania a rozhodovania sporu vylúčený. Pri časti sudcov takéto skutočnosti nezistil.

17. Z obsahu námietky zaujatosti sudcov Krajského súdu v Nitre vznesenej žalobcom (ktorá vychádza zo skutočností už skôr uvedených vo vyjadreniach sudcov) vyplýva, že vzhľadom na ich pomer k žalovanému 1/, ktorý je synom bývalej sudkyne Krajského súdu v Nitre, možno mať odôvodnené pochybnosti o ich nezaufatosti. Mal za to, že daný dôvod sa vzťahuje na všetkých sudcov dotknutého súdu.

18. Sudcovia Krajského súdu v Nitre JUDr. Erika Madarászová, JUDr. Marta Polyáková, JUDr. Lýdia Gálisová, JUDr. Boris Mínsky, JUDr. Vladimír Pribula, JUDr. Soňa Zmeková, JUDr. Ľubomíra Kubáňová a JUDr. Stanislav Libant uviedli, že sa cítia byť vo veci zaujatí vzhľadom na ich priateľský, resp. pozitívny vzťah so žalovaným 1/, s ktorým sa stretávajú aj súkromne. Z ich vyjadrení vyplýva, že so žalovaným 1/ majú bližší, často aj dlhoročný vzťah, ktorý sa v niektorých prípadoch viaže aj na osoby oboch rodičov žalovaného 1/. V prípade týchto sudcov dospel najvyšší súd k záveru, že vzťah uvedenej povahy a intenzity, v spojitosti so subjektívnym vnímaním povahy takéhoto vzťahu sudcami či už potenciálne alebo aj reálne povolanými k rozhodnutiu vo veci, zakladá skutočnosť relevantnú z hľadiska § 49 ods. 1 CSP a je dôvodom pre ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v danej veci. Takto definované vzťahy (priateľské či súkromné) zakladajú pochybnosť o nezaufatosti sudcov pre ich pomer k strane sporu z oboch sledovaných hľadísk (subjektívneho aj objektívneho) a za stavu nedostatku dôvodov pochybovať o skutočnostiach uvádzaných sudcami, sú spôsobilé naplniť zákonné predpoklady pre vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania veci.

19. Čo sa týka ostatných sudcov Krajského súdu v Nitre - JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., JUDr. Lenky Halmešovej, JUDr. Márie Malíkovej, JUDr. Kataríny Marčekovej, JUDr. Vladimíra Novotného, JUDr. Renáty Pátrovičovej, Mgr. Ingrid Radošickej Válovej, Mgr. Andrei Szombathovej-Polákovej, JUDr. Denisy Šaligovej, JUDr. Sone Vackovej, JUDr. Pavla Pileka, JUDr. Martiny Balegovej, JUDr. Romana Greguša, JUDr. Dany Kálnayovej, JUDr. Lenky Kostolanskej, JUDr. Pavla Lukáča, JUDr. Vlasty Ondrejovej, JUDr. Evy Šiškovéj, JUDr. Dariny Vargovej, JUDr. Štefana Hrvolu, JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD., JUDr. Ingrid Kišacovej, PhD., JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD.,

JUDr. Zity Matyóovej a Mgr. Adrian Némethovej, spoločným menovateľom ich vyjadrení je skutočnosť, že vo veci sa cítia byť zaujatí, pretože majú pozitívny vzťah (či už dlhoročný kolegiálny alebo priateľský) k matke žalovaného 1/, prípadne by sa mohlo javiť, že pre tento vzťah sú alebo by mohli byť zaujatí. Z takýchto vyjadrení však nevyplyva kvalifikovaný vzťah sudcov priamo k žalovanému 1/ ako strane sporu. V tejto súvislosti treba uviesť, že samotná skutočnosť, že sudca sa zo svojho osobného pohľadu domnieva, že v jeho prípade by mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti, bez ďalšieho nezakladá dôvod pre jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania sporu, a to najmä nie vtedy, ak okolnosti, z ktorých sudca subjektívne vyvodzuje možnosť vzniku pochybností o jeho nezaujatosti, nie sú ničím objektivizované alebo ak objektívne nemôžu viesť k legitímnym pochybnostiam o jeho nezaujatosti (k tomu porovnaj aj R 31/2014). Sudcovia JUDr. Lenka Halmešová, JUDr. Oliver Kolenčík, JUDr. Soňa Vacková, JUDr. Pavel Lukáč, Mgr. Marek Janigloš a JUDr. Marek Olekšák uviedli, že k žalovanému 1/ nemajú žiadny vzťah alebo ho osobne nepoznajú. Najvyšší súd preto konštatuje, že vyjadrenia sudcov v súdnom spise, obsah námietky zaujatosti žalobcu a ani stanovisko namietaných sudcov k tejto námietke nepreukazujú existenciu takého vzťahu alebo konkrétnej skutočnosti (nestačí len okolnosť všeobecná), pre ktorú by bolo možné mať legitímne pochybnosti o nezaujatosti namietaných sudcov k veci alebo k strane sporu. Najvyšší súd je toho názoru, že v danom prípade nie sú splnené zákonom vyžadované predpoklady vyplývajúce z § 49 ods. 1 CSP na vylúčenie ostatných sudcov Krajského súdu v Nitre, vymenovaných v druhom výroku tohto uznesenia, z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Zároveň, presvedčenie žalobcu, že menovaní sudcovia sú alebo by mohli byť zaujatí iba preto, že žalovaný 1/ je synom bývalej sudkyne Krajského súdu v Nitre, nemôže byť dôvodom pre vylúčenie namietaných sudcov z prejednávania a rozhodovania veci, pretože táto skutočnosť sama osebe ešte nesvedčí o existencii vzťahu relevantného z hľadiska § 49 ods. 1 CSP. Námietku zaujatosti uplatnenú žalobcom voči menovaným sudcom považoval preto najvyšší súd za nedôvodnú.

20. Najvyšší súd poznamenáva, že obava (pocit) z nedostatku nestrannosti nestačí na založenie dôvodných pochybností o nedostatku nezaujatosti vzhľadom na právne (ústavné i zákonné) garancie nezávislosti sudcov a zákonné povinnosti sudcov konať vo veci bez predsudkov, nezávisle a nestranne. Ako už bolo uvedené vyššie, relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach, ktoré však predložené podanie žalobcu nespĺňa. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje z prejednávania a rozhodovania veci.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti najvyšší súd záverom konštatuje, že v prípade sudcov uvedených v prvom výroku tohto uznesenia zistil skutočnosti relevantné z hľadiska § 49 ods. 1 CSP, a preto ich vylúčil z prejednávania a rozhodovania v danom spore. V prípade sudcov uvedených v druhom výroku tohto uznesenia najvyšší súd nezistil také okolnosti, ktoré sú z pohľadu § 49 ods. 1 CSP podstatné, preto rozhodol, že títo sudcovia z prejednávania a rozhodovania predmetného sporu vylúčení nie sú.

22. O vylúčení, resp. nevylúčení sudcu Mgr. Erika Németha najvyšší súd nerozhodoval, nakoľko menovaný sudca je dlhodobo práceneschopný, z ktorého dôvodu sa nevyjadril ani v zmysle pokynu podpredsedníčky Krajského súdu v Nitre, ani k podanej námietke zaujatosti.

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.